

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 23(2)

IZDAN 1. SEPTEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1272.

D-r E. H. Zollinger, hemičar, Zúrich.

Postupak za proizvodnju polumasnokiselih estera.

Prijava od 28. marta 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Pravo prvenstva od 8. januara 1917. (Švajcarska.)

Po švajcarskom patentu br. 58669 dobiva se kod direktnog pravljenja glicerinohalogenohidrina iz masti kao sporedni, produktat polymasnokiseli eter. Učinilo se je čudnovato opažanje, da se ovi spojevi mogu dobiti i neodvisno od istodobnog pravljenja halogenhidrina pomoću kondenziranja masnih kiselina odnosno oksimasnih kiselina i esterovanja sa masnom kiselinom odnosno oksimasno kiselim esterima.

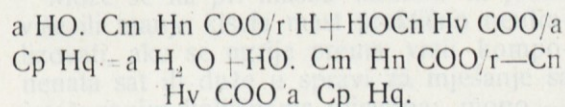
Kako se je iznašlo, mogu se tako zvane polimerizirane masne kiseline, onako kako nastaju putem pretvorbe nezasićenih masnih kiselina u toplini, pomoću vodoupijajućih sredstava, „puhanjem“, kondensiranjem naravnih oksimasno-kiselina — n. pr. grijanjem, autoklaviranjem oksimasnih kiselina ili njihovih glicerida, esterovanjem i t. d. pretvoriti esterovanjem sa oksimasnokiselim esterima u polymasnokisele estere.

Kao oksimasnokiseli esteri mogu biti upotrebljavana jedinjenja ove klase koja se nalaze, gliceridi, ili iz ovih glicerida odnosno iz odgovarajućih kiselina pravljeni drugi esteri, kao što i oksidacijom, nagomilanjem vode, i t. d. iz nezasićenih kiselina odnosno estera umjetno pravljeni oksimasnokiseli esteri ili napokon mješavine ovih spojeva. S jedne strane esterujuće polymasnekiseline i oksiesteri s druge strane, mogu biti derivati jednakih

izvornih supstancija ili različitih uzročnih supstancija ili mješavina obeju.

Esterovanje slijedi grijanjem komponenta na višu temperaturu i može biti promicano evakuacijom, provođenjem plinova, nadodavanjem katalitično djelujućih tvari kao kondensirajućim srednjim kiselima, solima, fermentima, kovinama i t. d. Pri tom stupaju karboksilne grupe polimeriziranih kiselina sa alkoholnim hidroksilnim grupama oksimasnokiselih estera uz cijepanje u reakciju; u praktično kvantitativnom iskorišćivanju prave se polymasnokiseli esteri višeg polimerizacionog stupnja.

Reakcija se teško daje prikazati u sveopće vrijednoj jednačini; u najvišim će se slučajevima obistiniti slijedeća općenitost.

PATENTNI ZAHTJEV:

Postupak za proizvodnju polymasnokiselih estera, naznačen time, da se oksimasne kiseline ili nezasićene kiseline ili direktno oksimasnokiseli gliceridi toplotom, kondenzirajućim sredstvima i t. d. pretvaraju u polymasnekiseline a ove esteruju sa oksimasnokiselim esterima.

